

Nefis, sadece levvame, mutmainne ve diğer makamlara öldürülerek mi çıkıyor? Nefsini öldürmeden terbiye edenler de levvame, mutmainne ve diğer makamlara çıkabiliyorlar mı?

Nefsi **öldürmek** ile onu **tezkiye etmek** farklıdır. **Nefsi öldürmek**, tasavvuf mesleğinin tarzı iken nefsi tezkiye ve ıslah yolu ile terakki etmek sahabe mesleğinin tarzıdır. Risale-i Nurların tarzı da sahabeler de olduğu gibi tezkiye ve ıslah tarzıdır.

Nefsi öldürmek, terakki hareketini ya bitirmek ya da hız kestirmek manasını içerir, ama tezkiye ve ıslah tarzında terakki sürekli ve sürekli. Bu yüzden tezkiye ve ıslah tarzı, öldürme tarzından daha yüksek bir makamdır. Tezkiye ve ıslah tarzında nefis terakkiye bir yoldaş iken, tasavvuf tarzında ise, öldürülmesi gereken bir düşman telakki edilir.

Nefsin mertebe ve makamlarını her meslek kendi istilahınca tarif etmiş, ama mana ve esas olarak makam ve terakki hepsinde aynıdır. Yani tasavvuf istilahında nefsi-kâmile ne ise, sahabe mesleğindeki tezkiye de odur. Lakin aralarında fazilet ve üstünlük noktaları vardır. Sahabenin tezkiye makamı tasavvufun kâmile makamından daha üstün ve daha faziletlidir.

Sahabe mesleğinde **tezkiye makamına** ulaşmak kısa ve kolay iken, tasavvuf mesleğinde **kâmile makamına** ulaşmak uzun ve zorlu bir yoldur. Bir sahabe bir dakikalık Nazar-ı Nebevi ile velayetin zirvesine çıkarken, bir veli velayet makamına kırk yılda ancak çıkabiliyor.

Son olarak Üstad Hazretlerinin şu değerlendirmesini takdim edelim:

"Sahâbelerin kurbiyet-i İlâhiye noktasındaki makamlarına velâyet ayağıyla yetişilmez. Çünkü Cenâb-ı Hak bize akrebdir ve herşeyden daha ziyade yakındır; biz ise Ondan nihayetsiz uzağız."

"Onun kurbiyetini kazanmak iki suretle olur: *Birisi*: Akrebiyetin inkişafıdır ki, nübüvvetteki kurbiyet ona bakar ve nübüvvet veraseti ve sohbeti cihetiyle Sahâbeler o sırra mazhardırlar."

"*İkinci suret*: Bu'diyetimiz noktasında kat-ı merâtip edip bir derece kurbiyete müşerref olmaktır ki, ekser seyrü sülûk-u velâyet ona göre ve seyr-i enfüsî ve seyr-i âfâkî bu suretle cereyan ediyor."

"İşte, birinci suret sırf vehbîdir, kîsbî değil. İncizabdır, cezb-i Rahmânîdir ve mahbubiyettir. Yol kısadır, fakat çok metin ve çok"

---

yüksektir ve çok hâlistir ve gölgesizdir. Diğeri kisbîdir, uzundur, gölgelidir. Acaip harikaları çok ise de, kıymetçe, kurbiyetçe evvelkisine yetişemez."

"Meselâ, nasıl ki dünkü güne bugün yetişmek için iki yol var: *Birincisi*, zamanın cereyanına tâbi olmayarak, bir kuvvet-i kudsiye ile, fevkazzaman çıkıp, dünü bugün gibi hazır görmektir. *İkincisi*, bir sene kat-ı mesafe edip, dönüp dolaşıp düne gelmektir. Fakat yine dünü elde tutamıyor; onu bırakıp gidiyor."

"Öyle de, zâhirden hakikate geçmek iki suretledir: *Biri*, doğrudan doğruya hakikatin incizabına kapılıp, tarikat berzahına girmeden, hakikati ayn-ı zâhir içinde bulmaktır. *İkincisi*, çok merâtipten seyrü sülûk suretiyle geçmektir. Ehl-i velâyet, çendan fenâ-i nefse muvaffak olurlar, nefs-i emmâreyi öldürürler; yine Sahâbeye yetişemiyorlar. Çünkü Sahâbelerin nefisleri tezkiye ve tathir edildiğinden, nefsin mahiyetindeki cihâzât-ı kesire ile, ubudiyetin envâına ve şükür ve hamdin aksâmına daha ziyade mazhardırlar. Fenâ-i nefisten sonra ubudiyet-i evliya besâtet peydâ eder."⁽¹⁾

(1) bk. [Sözler, Yirmi Yedinci Söz'ün Zeyli](#).